

II SPOŁECZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W OSTROŁĘCE

SLO-gan nr 45

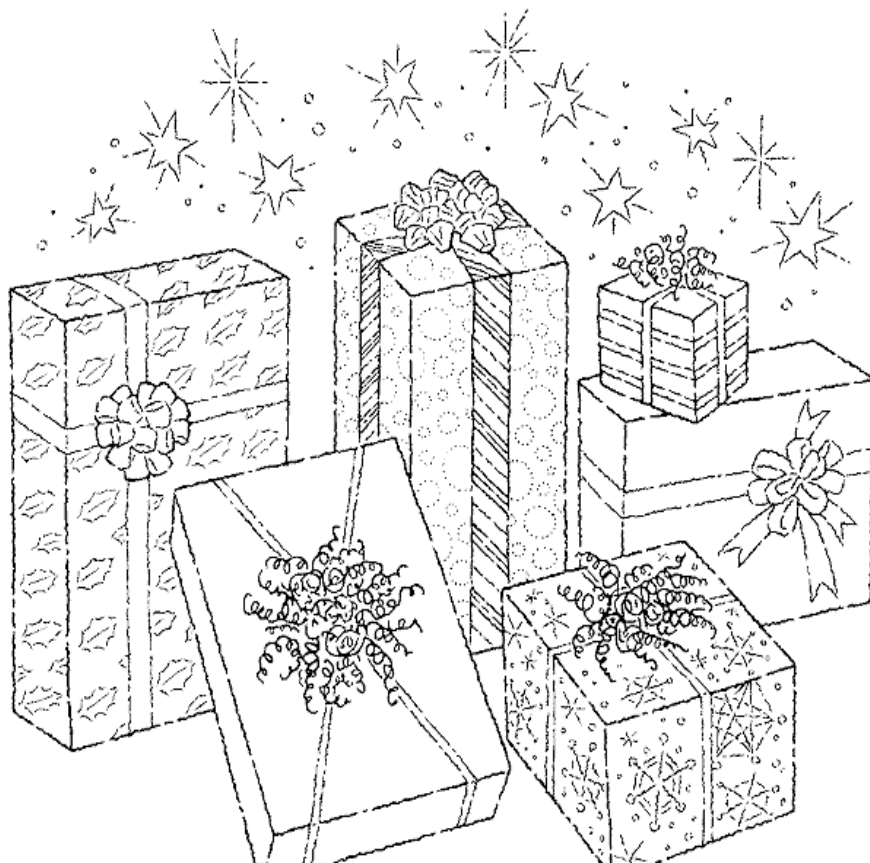
Wydanie świąteczne

SPIS TREŚCI :

Święta Bożego Narodzenia	2
Czym są i skąd się wywodzą	2
Tradycje związane ze Świętami	3
* Wieczór wigilijny.....	3
* Choinka	3
* Dzielenie się opłatkiem	3
* Przesady	4
* Dania i potrawy na stole w wieczór wigilijny	4
* Wspólne kolędowanie	5
* Pasterka	5
Krótką historia w dzień wigilijny	6

Święta Bożego Narodzenia

Boże Narodzenie, Narodzenie Pańskie – w tradycji c upamiętniające narodziny Jezusa Chrystusa. Jest to stała uroczystość na 25 grudnia. Boże Narodzenie poprzedzone jest okresem trzyty (dokładnie czterech niedziel), zwanego adwentem.

Geneza

W Ewangeliach nie występuje data narodzin Jezusa Chrystusa. Najstarszym znanym obecnie autorem, który pisał o narodzinach Jezusa w grudniu, jest Hipolit Rzymski. W datowanym na 204 rok Komentarzu do Księgi Daniela (4,23,3) pisał on: *Pierwsze przyjsie Pana naszego wcielonego, w którym narodził się w Betlejem miało miejsce ósmego dnia przed kalendami styczniowymi* (tzn. 25 grudnia).

Dzień 25 grudnia jako datę dzienną obchodzenia pamiątki Bożego Narodzenia podał też rzymski historyk Sekstus Juliusz Afrykański w swojej Chronographiai, w roku 221.

W 274, w tym dniu cesarz Aurelian nakazał obchodzenie nowego święta, synkretycznego kultu Sol Invictus.

W IV wieku, w okresie, gdy chrześcijaństwo zyskało w Rzymie status religii państwowej i zaczęło zdobywać popularność, zamiast święta Sol Invictus Kościół przepisał obchodzenie w tym dniu święta Bożego Narodzenia. Pierwszą zachowaną wzmianką o publicznym celebrowaniu tego święta jest notatka w Chronografie z 354 r., znajdującym się w zbiorach Biblioteki Watykańskiej.

Tradycje związane ze Świątami

Wieczór wigilijny

Wigilia (z łac. vigilia – czuwanie, straż; vigilare - czuwać) – w tradycji chrześcijańskiej rozpoczęcie obchodów świątecznych wieczorem dnia poprzedzającego. Taki sposób świętowania osadzony jest ściśle w żydowskiej rachubie czasu, w której początkiem doby jest zmierzch.

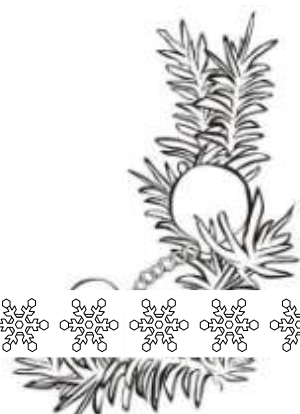
W Kościele katolickim wigilia jest częścią każdej uroczystości (w tym niedzieli). Na jej obchód składają się I nieszpory oraz msza wigilijna. Najważniejsza wigilią jest Wigilia Paschalna, którą Augustyn z Hippony określił jako matkę wszystkich świątecznych wigilii.

Choinka

Ustrojone drzewko świerku lub jodły (rzadziej sosny), naturalne lub sztuczne, pierwotnie wiązane z przedchrześcijańską tradycją ludową i kultem wiecznie zielonego drzewka, a obecnie jest nieodłączną ozdobą w czasie świąt Bożego Narodzenia. W wielu kulturach drzewo, zwłaszcza iglaste, jest uważane za symbol życia i odradzania się, trwania i płodności. Jako drzewko bożonarodzeniowe, pojawiło się w XVI wieku, lecz prawdopodobnie już wcześniej występowało jako rajske "drzewo poznania dobra i zła" w misteriach o Adamie i Ewie, wystawianych w wigilię Bożego Narodzenia.

Dzielenie się opłatkiem

Bardzo cienki biały płatek chlebowy, praśny (czyli niekwaszony i niesolony), wypiekany z białej mąki i wody bez dodatku drożdży, którym dzielą się chrześcijanie, zgromadzeni przy stole wigilijnym, składając sobie życzenia.

Przesądy

Wigilii Bożego Narodzenia przypisywano znaczenie symboliczne, niemal magiczne. Przesądnie wierzono, że nieposzanowanie świętego wieczoru może wywołać nieszczęścia. Jednym z przesądów był zakaz szycia, tkania, motania i przędzenia – uważano te czynności za szczególnie lubiane przez demony wody, które mogły zjawić się wszędzie tam, gdzie zakaz złamano. Do dzisiaj przestrzega się, aby w Wigilię nie kłócić się i okazywać sobie wzajemnie życzliwość. Przetrwiał też przesąd, że jeśli w wigilijny poranek pierwszym gościem w domu będzie młody chłopiec, przyniesie to szczęśliwy rok.

Dania i potrawy na stole w wieczór wigilijny

W zależności od regionu i tradycji rodzinnych zestaw wigilijnych potraw jest różny, ale zwyczajowo na wigilijnym stole powinny znaleźć się wszystkie płody ziemi, a potraw powinno być dwanaście. Każdej należy spróbować, co ma zapewnić szczęście przez cały rok. Do najbardziej typowych należą: barszcz z uszkami (wymienne w niektórych regionach Polski z białym żurem, zupą grzybową, zupą owocową lub zupą rybną), ryby, przyrządzane na różne sposoby, z najbardziej tradycyjnym karpem smażonym i w galarecie, kapusta z grochem, kapusta z grzybami, pierogi z kapustą, kasza z suszonymi grzybami, fasola z suszonymi śliwkami, paszteciki z grzybami, kotleciki z ryżu z sosem grzybowym, kluski z makiem, cukrem i miodem, makielki, chałka z kompotem z suszonych owoców, zupa migdałowa czy z tradycji wschodniej kulebiak, gołąbki i kutia.

Wspólne kolędowanie

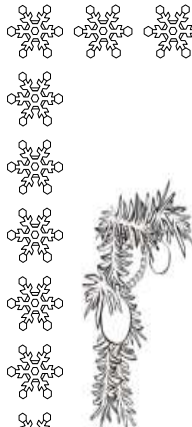
Ważnym zwyczajem towarzyszącym Wigilii Bożego Narodzenia jest śpiewanie polskich kolęd. Często też pod choinką umieszczane są prezenty, które wedle tradycji przynosić ma dzieciątko, gwiazdka, aniołek, gwiazdor lub Mikołaj. Na Wschodzie w czas Wigilii, przed wieczerzą, odwiedza się groby bliskich.

Pasterka

W nocy, najczęściej o północy, w kościołach rzymskokatolickich rozpoczyna się uroczysta msza zwana Pasterką. Następny dzień (25 grudnia) jest nazywany Bożym Narodzeniem, a 26 grudnia to w Polsce drugi dzień świąt obchodzony na pamiątkę św. Szczepana, pierwszego męczennika za wiarę chrześcijańską. Kolorem liturgicznym w okresie Bożego Narodzenia jest kolor biały.

W krajach o tradycji katolickiej, prawosławnej i protestanckiej pierwszy dzień Bożego Narodzenia jest dniem wolnym od pracy. W większości krajów (w tym w Polsce) wolny od pracy jest również drugi dzień Bożego Narodzenia (w Wielkiej Brytanii zwany Boxing Day).

Krótką historia w dzień wigilijny

Rok 1914- rozejm bożonarodzeniowy, wydarzenia do jakich doszło na froncie zachodnim w czasie I wojny światowej w dniach Bożego Narodzenia 1914 roku w okolicach Ypres, między bratającymi się oddziałami alianckimi i niemieckimi.

Do pierwszych prób bratania się oddziałów doszło w noc wigilijną między oddziałami niemieckimi oraz walijskich fizyliarów z inicjatywy tych pierwszych. Początkowo brali w tym udział jedynie szeregowi żołnierze i podoficerowie. Najpierw żołnierze niemieccy dekorowali swoje okopy lampkami i ozdobami bożonarodzeniowymi. Potem rozpoczęło się wspólne śpiewanie kolęd i wykrzykiwanie życzeń. Obie strony zgodziły się na zebranie i pogrzebanie zabitych leżących na ziemi niczyjej. Szkocka jednostka 6th Gordon Highlanders pogrzebała zwłoki zebranych towarzyszy we wspólnym grobie z Niemcami. Po czym przy akompaniamencie dudziarza odśpiewano razem psalm 23.

Uzgodniono wówczas rozejm do godziny 8:30 drugiego dnia świąt. Oficerowie wymienili się symbolicznymi podarkami. Niemcy sprezentowali Brytyjczykom beczkę piwa. Kapitan Stockwell odwdzieczył się śliwkowym puddingiem. Ustalono, że żołnierze obu stron mieli pozostać w okopach. To ustalenie pozostało jednak martwe. Do godziny 12 blisko połowa brytyjskiego frontu spontanicznie zawarła rozejm z niemieckimi oddziałami na swoich odcinkach.

Żołnierze niemieccy (Saksończycy) i brytyjscy (Szkoci, Walińczycy, Anglicy) spontanicznie wylegli z transzei, aby razem zapalić papierosa, wymienić się podarunkami czy wspólnie oglądać zdjęcia narzeczonych. Zawarty zostaje rozejm kapitanów, a do końca świąt rozgrywają jeszcze mecz piłkarski, który zakończony został wynikiem 3:2 dla Niemiec, gdy futbolówka przebiła się na wystającym drucie kolczastym.

Wieści o rozejmie dotarły do dowództwa brytyjskiego ze sporym opóźnieniem także ze względu na odległość, sztab mieścił się 27 mil od frontu. Drugiego dnia świąt wyżsi oficerowie z obu stron próbowali doprowadzić do zakończenia rozejmu. Mimo, że rozejm oficjalnie skończył się o 8:30, przez cały dzień nie podjęto walki. Żołnierze obu armii nie śpieszyli się. Po stronie niemieckiej doszło nawet do krótkotrwałego buntu w 107 pułku saksońskim.

W niektórych miejscach rozejm trwał dłużej przeciągając się do 31 grudnia i Nowego Roku. Szkoci utrzymali rozejm aż do 3 stycznia.

Redakcja Bartkowski Damian IHC
Opieka merytoryczna- mgr Bożena Dobczyńska